

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky, soudkyně JUDr. Miluše Doškové a soudkyně Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobců: **a) Z. K., b) L. K.**, oba zastoupeni JUDr. Janem Dobrovolným, advokátem se sídlem Náměstí 75/15, Valašské Meziříčí, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2020, č. j. KUZZL 5257/2020, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 21. 6. 2021, č. j. 65 A 25/2020-56,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobců a) a b) **se zamítá.**
- II. Žalobci a) a b) **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Předmětem správního řízení bylo odstranění stavby plotu na pozemcích p. č. XA, XB a XC v katastrálním území N. H. v trase zakreslené do vytyčovacího náčrtu, který je součástí protokolu z kontrolní prohlídky konané 21. 4. 2017. Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále „krajský soud“) zamítl žalobu podanou žalobci a) a b) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2020, č. j. KUZZL 5257/2020. Jím žalovaný změnil v rozhodnutí Městského úřadu Karolinka, odbor výstavby (dále „stavební úřad“) ze dne 25. 10. 2019, č. j. MU-4303/2019, text podmínky č. 3 a na str. 15 odůvodnění zaměnil slova, ve zbytku toto rozhodnutí o odstranění stavby potvrdil.

[2] Řízení o odstranění stavby se vede od roku 2013, kdy stavební úřad nařídil rozhodnutím ze dne 11. 9. 2013, č. j. MU-5859/2013, žalobcům a) a b) odstranění stavby

plotu, sloužícího k oplocení pastviny pro ovce a skot a sestávajícího z dřevěných sloupků s výplní z uzlíkového pletiva, podle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), tj. z důvodu, že se jedná o „černou“ stavbu, realizovanou bez zákonem vyžadovaného povolovacího úkonu stavebního úřadu, konkrétně bez rozhodnutí o umístění stavby či územního souhlasu.

[3] Krajský soud se v rozsudku uvedeném v záhlaví (dále „napadený rozsudek“) vypořádal s námitkami žalobců. Posuzoval, zda byl stavebním úřadem dostatečně zjištěn skutkový stav, a ozřejmil, jaké právní předpisy v jakém rozhodném znění jsou pro předmětnou věc relevantní. Námitku nesprávného posouzení ortofotomap zhodnotil jako nedůvodnou, neboť z nich zřetelně plyne, že přinejmenším od roku 2003 do roku 2006 se sporné oplocení v trase vedoucí po pozemcích p. č. XA, XB a XC v katastrálním území N. H. nenacházelo. Krajský soud navíc na žádost žalobců vyslechl svědky A. O. a R. K. Na základě přímých a nepřímých důkazů došel k závěru, že nepřetržitá existence oplocení v místech současného oplocení prokázána nebyla. Předmětné oplocení bylo budováno od května 2009 do září 2013, a nikoliv, jak tvrdí žalobci, obnovováno či rekonstruováno od roku 1945, a vzhledem k tomu podléhalo přinejmenším ohlašovacímu režimu.

II. Kasační stížnost žalobců a) a b) a vyjádření žalovaného

[4] Žalobci a) a b) (dále „stěžovatelé“) brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností, jejíž důvody podřazují pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., požadují jej zrušit v celém rozsahu a věc vrátit k dalšímu řízení krajskému soudu.

[5] Stěžovatelé namítají, že z výpovědí svědků nepochybně plyne, že existence předmětného plotu sahá nejméně do roku 1980. Nemůže tak být pravdou, že by se předmětné oplocení budovalo v letech 2009 až 2013. Dle stěžovatelů je toto zjištění založeno na vyhodnocení ortofotomap, avšak je nepřesné. Ortofotomapy nejsou detailní a nelze z nich usoudit, zda docházelo pouze ke změnám oplocení, nebo, jak tvrdí žalovaný, k výstavbě nového oplocení. Navíc je závěr krajského soudu v rozporu s výpovědí svědků.

[6] Dále stěžovatelé brojí proti hodnocení výsledků svědků krajským soudem. Skutečnost, že existence plotu na pozemcích sahá nejméně do roku 1980, je potvrzena výpovědí A. O. a R. K. Ti uvedli, že trasa plotu byla již od nepaměti stejná, pouze docházelo k jeho opravám (vyspravení pletivem, zpevnění kůly a pletivem). Svědek R. K. tvrdil, že samotný plot znal již od svého dětství (narodil se v roce 1966). Dle stěžovatelů je stěžejní, že se opravy prováděly na plotu, který se nacházel vždy na stejném místě. Závěry krajského soudu, že oba svědci vypověděli, že neznali stav, který panoval na předmětných pozemcích zhruba od roku 2009, jsou nepravdivé. Oba svědci bydlí nedaleko předmětných pozemků a místo dobře znají. Svědek A. O. dokonce vidí na předmětný plot na vzdálenost cca 50 metrů (má se stěžovateli společnou hranici). Svědek R. K. bydlí nedaleko místa, kde nachází plot, ve vzdálenosti asi 150 metrů. Dokonce stěžovatelům občas zatelefonuje, že jim utekl dobytek nebo že mají poškozený plot. Proto nelze tvrdit, že si svědci nejsou vědomi stavu plotu od roku 2009.

[7] V kasační stížnosti stěžovatelé zároveň informují Nejvyšší správní soud, že u pozemku p. č. XB došlo k vynětí ze zemědělského půdního fondu. Může tak být používán

pokračování

jako stavební parcela, je zde povolena kanalizační a vodovodní přípojka a byl zařazen do stavebního pásma. Na pozemku se nachází stavební materiál a stavební buňka, a ty musí být zabezpečeny plotem. Oplocení tak slouží nejen jako pastevecké, ale zčásti i k zabezpečení stavebního materiálu.

[8] Ke kasační stížnosti se vyjádřil i žalovaný, který se ztotožňuje s hodnocením svědeckých výpovědí krajským soudem. Závěry krajského soudu má za správné a návrh stěžovatelů na opětovné slyšení svědků za neopodstatněný.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[9] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnili stěžovatelé v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[10] Kasační stížnost **není důvodná** (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[11] Napadený rozsudek je přezkoumatelný. Jsou z něho patrné důvody, pro které soud žalobu zamítl, a opírá se o jasně zformulovaná skutková zjištění opřená o obsah spisu a důkazy provedené před krajským soudem (výslechy svědků; k samotnému hodnocení svědeckých výpovědí viz dále).

[12] Pro předmětný spor bylo důležité zjistit, kdy plot vznikl a zda byl po celou dobu nezměněn a vedl po stejné trase jako v době vzniku. Na základě těchto zjištění mělo být vyhodnoceno, zda pro realizaci oplocení bylo nutné zajistit přinejmenším ohlášení dle stavebního zákona v rozhodném znění.

[13] Stěžovatelé opakovaně tvrdí, že oplocení okolo předmětných pozemků bylo od roku 1947. V té době museli chovat dobytek, a bylo tak důležité pozemky oplotit, aby jim zvěř neutekla. Od té doby opravují plot dle potřeb, trasa plotu však zůstává neměnná.

[14] V roce 2013 stavební úřad zahájil řízení o odstranění stavby dle § 129 stavebního zákona, v rozhodném znění. Stavební úřad se začal zabývat stavbou plotu poté, co mu bylo dne 24. 2. 2010 doručeno podání manželů V., kteří poukazovali na nepovolenou stavbu plotu a stavení na pozemku p. č. XD v k. ú. N. H.

[15] Daný spor již jednou rozhodoval Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 29. 6. 2016, č. j. 2 As 58/2016-25. Jím byla zamítnuta kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 1. 2016, č. j. 22 A 23/2014-47, kterým bylo rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 3. 2. 2014, č. j. KUZL 5880/2014, zrušeno a vráceno tomuto správnímu orgánu k dalšímu řízení. Oba soudy se shodly, že Krajský úřad Zlínského kraje ve zmíněném rozhodnutí dostatečně neobjasnil skutkový stav předmětné věci, a proto je na něm, aby v dalším řízení shromáždil dostatek důkazů a zjistil skutkový stav tak, aby o něm nebyly pochybnosti. Vzhledem k tomu, že řízení o odstranění stavby, které se zahajuje z úřední povinnosti, může být intenzivním zásahem do vlastnických práv, je důležité, aby správní orgán postupoval v souladu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

[16] V řízení před stavebním úřadem a žalovaným a v řízení před krajským soudem bylo doplněno dokazování. Žalovaný i krajský soud své závěry opřeli o více přímých a nepřímých důkazů. Stěžejním důkazem jsou nepochybně ortofotomapy z let 2003, 2006 a 2012, ze kterých plyne, že přinejmenším v letech 2003 až 2006 na daných místech oplocení nebylo. Krajský soud dále provedl svědecké výpovědi A. O. a R. K., díky kterým bylo objasněno, že realizace stavby plotu se datuje od roku 1980.

[17] Stěžovatelé namítají, že ortofotomapy jsou nepřesné a ve špatném rozlišení, správní orgány a krajský soud tak nemohly učinit bez dalšího závěr, že se v období 2003 až 2006 na daných místech stavba plotu nenacházela. To namítali již před krajským soudem, který se s tím dostatečně vypořádal v bodě [17] napadeného rozsudku. Stěžovatelé neuvádí nic jiného pro podporu svých tvrzení, než co tvrdili již před krajským soudem. V rozsahu této námitky proto postačí odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku.

[18] Dále stěžovatelé namítají nepřesné a špatné vyhodnocení výpovědí obou svědků. Tvrdí, že je nesporné, že existence plotu sahá až do 70. let 20. století. Otázka vzniku plotu však byla krajským soudem objasněna, a to především díky svědeckým výpovědím. Dle krajského soudu lze existenci plotu datovat k roku 1980, jak mimo jiné uvádí i stěžovatelé. Brojit tedy proti výpovědím svědků a poukazovat na skutečnost, že existence plotu je postavena najisto od roku 1980, je nedůvodné, neboť krajský soud tuto skutečnost nijak nerozporoval, ba naopak ji v napadeném rozsudku měl za prokázanou. Spornou otázkou je však to, zda svědectví vypovídá něco o stavu plotu od roku 2003, a to zejména mezi lety 2009 až 2013. Stěžovatelé v souvislosti s touto námitkou napadají i závěr krajského soudu, že ačkoliv výpověď svědků pomohla s objasněním vzniku plotu, nijak nevyvrátila skutečnost, že od roku 2009 do roku 2013 docházelo k výstavbě nového oplocení pozemků.

[19] Z napadeného rozsudku plyne, že bylo prokázáno, že předmětné ploty byly vystavěny bez ohlášení a územního rozhodnutí, a tak bylo nařízeno odstranění stavby. Tento závěr krajský soud mj. opírá o zjištění plynoucí z výpovědi svědků, nicméně i o zjištění plynoucí z ortofotomap z let 2003, 2006 a 2012. Z protokolu z jednání před krajským soudem ze dne 21. 6. 2021, který je součástí soudního spisu, plyne, že ani jeden ze svědků nezpochybnil existenci plotu od roku 1980 do přibližně roku 2003. Poté uvádějí, že na pozemky stěžovatelů nechodili. Domněnka, že svědci bydlí poblíž pozemků, a není tak pravda, že od roku 2003 nemají zřetelný přehled o tom, co se na pozemcích děje, se nabízí. Svědek R. K. však uvedl, že ačkoliv na pozemky vidí ze svého obydlí, nejsou středem jeho zájmu, a tak si možných změn, k nimž u oplocení došlo za ty roky, není vědom. Pokud stěžovatelé chtěli konfrontovat svědky s jejich výpovědi ohledně existence plotu od roku 2003, potažmo od roku 2009, mohli tak učinit při jejich výslechu krajským soudem. Zástupce stěžovatelů však svědkům nepoložil doplňující otázky. Z výpovědi svědků plyne, že si nejsou jisti stavem plotu a jeho umístěním přibližně od roku 2003. Zjištění, že se v období od roku 2003 až do nejméně roku 2006 na předmětných pozemcích nenacházelo oplocení, jasně plyne z ortofotomap. Jestliže v tomto období nebyl na místě žádný plot, zjevně musel být někdy na začátku tohoto období původní plot, který tam byl minimálně od roku 1980, odstraněn. Následně musel být nutně vybudován plot nový a právě tento nový plot se stal předmětem zájmu stavebního úřadu. Nejvyšší správní soud proto neshledal potřebu opakovaného výslechu svědků. Z jejich výpovědi zřetelně plyne,

pokračování

že si nepamatují stav plotu a jeho umístění od roku 2003. Krajský soud neuvedl v odůvodnění napadeného rozhodnutí nic, co by bylo možno považovat za dezinterpretaci výpovědí svědků.

[20] Stěžovatelé v kasační stížnosti též uvádějí, že pozemek č. p. 8140/20 byl vyňat ze zemědělského půdního fondu, a tudíž je stavebním pozemkem. Je na něm navezen a uskladněn mj. stavební materiál, který musí být zabezpečen oplocením, ale nachází se tam i stavební buňka, a oplocení pozemku je tak nezbytné kvůli bezpečnosti. To však na správnosti výše uvedených závěrů nic nemění. Nijak se to totiž netýká jádra sporu, a sice zda bylo pro stavbu plotu v rozhodném období třeba získat rozhodnutí o umístění stavby (případně jiný povolovací akt). Nadto stavební zákon pamatuje i na tyto případy, zejména institutem zařízení staveniště. Pod něj spadají objekty a zařízení, které je nutné vybudovat pro realizaci stavby. Současný stav a způsob využití pozemku však Nejvyšší správní soud neshledává podstatnými pro tento spor, neboť nijak nepřispívají k objasnění, zda se plot na předmětných trasách nacházel nepřetržitě od roku 1980 až do roku 2013.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Z výše uvedeného vyplývá, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s. zamítl.

[22] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelé, kteří neměli ve věci úspěch, nemají právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému nevznikly náklady nad rámec úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. února 2023

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu